

OHRID: DEMOKRACIJA I SIGURNOSNI IZAZOVI U JUGOISTOČNOJ EUROPI

U razdoblju od od 27. do 29. listopada 2000. godine u Ohridu je održana međunarodna konferencija *Deset godina kasnije: demokratizacija i sigurnosni izazovi u Jugoistočnoj Evropi* na kojoj su se okupili znanstvenici iz 28 zemalja Zapadne Europe, SAD, bivšeg Sovjetskog Saveza kao i predstavnici svih zemalja Jugoistočne Europe. Tema skupa je sama po sebi predstavljala interesantan pokušaj da se znanstvenom metodologijom evaluiraju dramatični događaji u regiji u proteklom desetljeću. Stjecajem okolnosti konferencija je dobila na aktualnosti zbog dvije okolnosti, koje organizatori nisu mogli ni zamisliti u vrijeme priprema samog skupa. Skup je ustvari bio predviđen kao dio aktivnosti PfP Konzorcija vojnih akademija i instituta za sigurnosne studije (Radna Grupa o kriznom menadžmentu u JIE). Lokalni organizator je bio Institut za obranu s Filozofskog fakulteta u Skoplju, koji je upravo slavio svoju dvadesetpetogodišnjicu. Međutim, događaji u SR Jugoslaviji i pad režima Slobodana Miloševića (5. oktobra), te politička inicijativa makedonskog predsjednika Trajkovskog da sazove neformalni skup šefova država JIE u Skopju (25. listopada), predstavljali su najbolju 'uvertiru' za sam skup. Poslije pozdravnih referata makedonskog predsjednika Trajkovskog i ministra obrane Paunovskog, skup je produžio rad u 11 panela na kojima je bilo prezentirano više od 40 izlaganja.

Konferencijski tok je izbjegao zamku suhoparnih akademskih diskusija, jer je sastav znanstvenika bio impresivan i po geo-političkoj zastupljenosti, ali još važnije – i po znanstvenoj orijentaciji. Tako su se za istim stolom okupili izlagači koji su događaje analizirali sa stanovišta sigurnosnih i mirovnih istraživanja. Još se širi spektar diskusija vodio oko različitih perspektiva i ocjena od strane znanstvenika iz samog regiona i onih izvan njega. Jedna od važnijih karakteristika skupa očitovala se i u tome što se pored nekoliko veoma eminentnih imena iz međunarodne akademske zajednice našao i velik broj mlađih znanstvenika i postdiplomanta koji su iznijeli čak i generacijski drugačiji pristup rješavanju problema i gledanju na budućnost regiona. Kao *follow-up* ovog skupa planira se objavljivanje knjige s najkvalitetnijim radovima, a namjera je i zadržati kontakte između učesnika u vidu *networka*, što je veoma važno za znanstvene krugove koji su skoro jednu deceniju bili bez ikakve komunikacije.

Između zapaženijih oprečnih, kritičkih i inventivnih prezentacija posebnu pažnju su zaslužili nastupi Dennisa Sandolea (George Mason University, VA), Jana Oberga (Transnational Foundation for Peace Research – Lund), Daniela Nelsona (George Marshall Center – Garmisch), Haakana Wiberga (COPRI), Žarka Puhovskog (Sveučilište u Zagrebu), Francesco Strazzari (European University Institute – Florence), Jovan Teokarević (Institut za evropske studije – Beograd), Natalija Nikolovska (Univerzitet u Skopju), i mnogih drugih.

Biljana Vankovska